

Az élet Istené

Református tanítás életről, halálról, eutanáziáról, abortuszról, klónozásról

■ A XX. és XXI. század gondolkodó embere igen sok újszerű életkérdéssel szembesül, olyanokkal is, amelyekről egykor a civilizáció fejlettségi foka miatt nem is lehetett elmélkednie. A ma embere nemcsak az élet rejtelmeiről, hanem azon túl olyan kérdésekről is gondolkodni-dönteni kényszerül, mint az abortusz, eutanázia, szervátültetés, klónozás. Ezekkel a témákkal kapcsolatosan a Romániai Református Egyház is megfogalmazta válaszait, álláspontját Az élet Istené című kis füzetben, ahol Zsinata határozott, bibliai alapokon nyugvó tanítást, útmutatást kíván nyújtani református egyháztagjainak és rajtuk keresztül az egész világnak. Dr. Pásztori Kupán István teológiai tanár az előszóban hangsúlyozza, hogy ez a kiadvány „nem törvény. A Zsinat nem akarja elvenni, és nem is veheti el a döntés jogát és felelősségét senkitől. Ez a tanítás elsősorban útmutató, gyámolító eszköz kíván lenni egyházunk tagjai számára olyan helyzetben is, amikor emberi szemszögből nézve úgy tűnik: jó döntés nincs.” Úgy gondolom, mindnyájunknak szüksége van ilyen útmutatásra, gyámolításra. A Zsinat állásfoglalása hat fejezetre oszlik: 1. Az életről szóló bibliai tanítás; 2. A művi terhesség megszakítás (abortusz); 3. A „kegyes” halál (eutanázia); 4. A szervátültetés (transzplantáció); 5. A klónozás; 6. Házasság, család, nemiség. Ezek közül most az elsővel foglalkozunk.

Az életről szóló bibliai tanítás

Az életről és halállal kapcsolatos kérdések általában akkor merülnek fel az emberben, amikor valami halálfélelmet okoz neki. Kiválthatja ezeket a kérdéseket egy súlyos betegség vagy egy szeretett személy elvesztése. Ilyenkor szinte biztosan adódik a kérdés: mi az élet, kié az élet, ki tudja kézben tartani az életet? S mivel a betegség és a halál életünk velejárói, s előbb-utóbb felmerülnek bennünk ezek a kérdések, jobb, ha előre felkészülünk, amikor még egészségesek vagyunk, és szeretetünk is körülvesz minket, hogy a válságos helyzetben ne veszítsük el a talajt a lábunk alól. Amennyiben helyes feleletet tudunk megfogalmazni ezekre a kérdésekre, vigasztalást és lelkieket, reménységet meríthetünk belőlük.

■ Ha egy kisgyermeket megkérdezzük, „te kié vagy?”, minden bizonnyal azt fogja válaszolni, hogy az édesanyjé, édesapájé. És ezt örömmel mondja, örül annak, hogy ő a szüleié. Ha azonban egy kamaszt kérdezzük meg ugyanerről, szinte biztos, hogy más feleletet ad. A kamasz a saját akaratára helyezi a hangsúlyt. Független akar lenni mindentől és mindenkitől. De mi történik akkor, amikor kinövik a kamaszkort? Nem jó, ha az ember nem növi ki a kamaszkori dacosságát. Szembe kell nézni minél hamarabb azzal a valósággal, hogy az életünk nincs a kezünkben. Lehet, hogy ideig-óráig úgy tűnik, mintha a kezünkben tartanánk, de egy pillanat alatt érhet súlyos betegség vagy tragikus haláleset, amely az ellenkezőjét bizonyítja. Ez nem jelenti azt, hogy nem irányíthatjuk a sorsunkat, az életvitelünket, hiszen az Úristen szabad akaratot adott nekünk, döntéseinkkel befolyásoljuk magunk és szeretteink életét, de végső soron mégsem rendelkezünk teljes mértékben az életünk fölött. A Biblia azt üzeni, hogy Isten teremtette az embert, és az ember azáltal lett azzá, ami, hogy Isten életet lehelt az emberbe. Csak az emberbe lehelt így életet Isten, ebben különbözik az ember minden más élőlénytől. Tehát Isten az emberi élet teremtője.

A Biblia üzenete mellett azonban sok emberi elmélet is született az élet keletkezéséről. Ezeknek a megalkotói és képviselői megegyeznek abban, hogy nem hisznek Istenben, így abban sem, hogy Isten teremtette a világot és benne az embert. Ezt az álláspontjukat nyilván az okozza, hogy sok mindent nem tudnak megérteni és megmagyarázni abból, ami a Bibliában meg van írva. Különbözik mi sem

is számos olyan rész van, amit nem lehet megérteni vagy megmagyarázni.

Mi hisszük tehát, hogy Isten teremtette a világot és benne az embert. Az emberi élet Istentől ered. Ez az élet szépnek és jónak indult, aztán valami megrontotta. Ez a valami a bűn, olyan emberi tett, amely büntetést érdemel. Olyan ez a bűn, mint egy csúnya fertőzés, akárhogy küzdünk ellene, nem tudunk tőle szabadulni. Öröklődik, ott van az újszülöttnél, s amint először ki tud menni a játszótérre, azonnal hajba is kap a játszótársával, kísért vágyakozás formájában, s mivel nem tudunk büntetlenül élni, a megérdemelt büntetés mindig ott lóg a fejünk fölött, mint Damoklész kardja.

Isten azonban megkegyelmezett az embernek, és elküldte a világra egyszülött Fiát, Jézus Krisztust, aki életével fizetett az emberi bűnért. Ez azért felel meg Isten igazságának, mert Jézus Krisztus emberré lett, tehát ugyanaz az emberi természet fizetett meg a bűnért, mint amely elkövette, viszont isteni hatalma által, Isten Fiaként is megfizetett, amit mi, teremtmények nem tudtunk volna megtenni. A megváltás anyanyelvünk gyönyörű kifejezése. Nagypapám használta annak idején, amikor vonatjegyet vásárolt az állomáson. Ő így mondta: megváltottam a jegyet. Így váltott meg minket Jézus Krisztus a bűnből és a halálból, nem aranyon vagy ezüstön, hanem drága véren.

Tehát Isten az emberi életnek teremtője és megváltója, ebből kifolyólag tulajdonosa és ura. Hogy mit jelent így élni, azt kis történettel tudnám szemléltetni. Egy kislány hintázott a

játszóterén. Kicsit odébb figyelte az édesapja, néhány lépésre tőle álldogált egy idegen. A kislány egyszer csak leesett a hintáról, és kiserkent a vére. Sírva fakadt. Az idegen odafordult az apukához, és azt kérdezte: mi értelme, hogy itt van, látja, nem tudta megakadályozni, hogy a kislánya leessen. – Az igaz – felelte az édesapa –, hiába mondtam, hogy ha felül a hintára, könnyen leeshet, mindenképpen fel akart ülni. Nem tudtam megakadályozni, hogy megsebesüljön, de itt vagyok mellette a bajban, hozzám jöhet, és én letörölöm a könnyeit, és az ölemben hazaviszem. Ilyen az emberi élet, sokszor megsebesülünk, de jó, hogy sebeinkkel, könnyeinkkel van kihez forduljunk, aki le tudja törölni, és meg tudja gyógyítani.

A Biblia tanítása szerint az emberi életnek van határozott kezdete, viszont nincs vége. Hogy mikor kezdődik egy új élet, ennek pillanatát a fogantatástól a megszületésig több időpontra lehet helyezni. Erről majd a következő fejezetben lesz szó. Itt most arra figyeljünk, hogy az emberi élet nem fejeződik be. Nincs vége a meghalással, tovább folytatódik az örökkévalóságban. Az örökkévalóságban két lehetőség van a folytatásra: örök üdvösség vagy örök kárhozat. Jézus Krisztus, aki megfizetett az ember bűnéért, egyszermind lehetővé teszi azt is, hogy az örökkévalóságban az üdvösségben folytatódjék az életünk. Ennek feltételeként azt állítja elénk, hogy higgyünk Benne.

Ki kell még térnünk két dologra. Először, hogy milyen az ember, mint élőlény felépítése, másodsor, hogy miként viszonyul környezetéhez.

Az elsőre azért fontos figyelni, mert az emberi test „hangosabban hallatja szavát”. Ha éhes, szomjas vagy fáradt, arra ösztönöz, hogy változtassunk ezen. Ha pedig megkapja, még többet kér. Az emberi test tele van kívánságokkal. Ráadásul képes elnyomni a többi hangot, amely halkabban ugyan, de szintén ösztönözni szeretne. Ilyen például a lelkiismeret, a lélek hangja. Először még elég hallhatóan szólal meg bennünk a lelkiismeretünk is, aztán ha túl sokszor hiába szolt, egy idő után elhallgat. A Biblia tanítása szerint az ember test, lélek (érzelem), szellem (értelem) egysége, ezért nagy hiba úgy élni az életet, hogy csak az egyikre figyeljünk ebből az egységből.

Összefügg ezzel az is, hogy miként viszonyulunk a környezetünkhöz, miként viszonyulunk Istenhez, miként viszonyulunk a családtagjainkhoz, szomszédokhoz, munkatársakhoz, felebaráthoz és nem utolsósorban, miként viszonyulunk önmagunkhoz.

Nyújtsunk szeretetet, hűséget, békességet, jóindulatot, alázatot, szelidséget, hiszen mindnyájan erre vágyunk, azaz mások is erre vágyanak, nemcsak mi, és akkor remélhetjük, hogy nekünk is lesz részünk szeretetben, békességben, megértésben. Karácsony ünnepére készülve ez szép kilátásokat helyez elénk. És mindennek a kiindulópontja és lehetősége, hogy az életet Istentől kapjuk, és Istennek adjuk. AZ ÉLET ISTENÉ!

Ágoston Attila
szászfenesi
református lelképítész

Kié vagyok...?